

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

0. klasse

Læsning i 0. klasse:

Eleven skal i løbet af 0. klasse gennemløbe en læseudvikling, som strækker sig fra en begyndende forståelse af det skrevne, legelæsning over en mere logografisk læsning til en egentlig begyndende alfabetisk læsning.

Målet er, at eleverne skal kunne tale om sprog, have kendskab til alfabetets 28 bogstaver (navn, form og lyd), bruge bogstaver i ord og sætninger i såvel håndskrift som på computer samt eksperimentere med at læse små tekster.

På Vrå undervisningssted anvender vi materialet "Klar til at knække læsekoden".

Materialet består af en metodebog, der konkret fortæller, hvordan man på en systematisk logisk og overskuelig måde kan arbejde med sproglig opmærksomhed i 0.klasse. Arbejdsmåden består af ti tilrettelagte og gennemprøvede forløb, som indeholder mange praktiske anvisninger, bl.a. indgår strukturer fra Cooperative Learning. Forløbene bygger på Jørgen Frosts og Carsten Elbros forskning. Materialet bygger på metoder og redskaber til at hjælpe alle børn med at få de rette forudsætninger for at lære at læse.

De faglige forløb kører gennem ca. fire måneder, og der køres kun et forløb. Pointen er, at børnene kun skal lære en ting ad gangen, og vi går ikke videre, før alle børn mestrer indholdet i det faglige forløb, vi er i gang med.

Pejlemærker:

- Bogstavernes (navn, form, lyd)
- Forskelle på store og små bogstaver
- Genkender logonavne på hverdagsting
- Rim og remser
- Stavelser
- Forlyd
- Fornemantal
- Syntese (sammendragning af enkeltlyde)
- Analyse (dele ord op i sproglyde)
- Udvikling af ord og begrebsforståelse
- Sætningsdannelse

Faste tiltag i undervisningen i 0. klasse:

- Dialogisk læsning.
- Samling 3 gange dagligt.

Tegn på læring i 0. klasse:

- Et fagligt forløb varer i 2-3 uger, og i den periode er det faglige indhold i klassen kun koncentreret omkring dette emne. Formålet med at lave forløb på den måde er at sørge for, at alle børnene starter med at få en forståelse af emnet. Derefter lærer de det faglige indhold, og til sidst automatiserer de det. Når alle børnene har automatiseret det faglige indhold i emnet, ligger det som en viden, der er klar til at blive brugt til at bygge anden viden oven på.

Evaluerings i 0. klasse:

- Efter hvert forløb og emne i "Klar til at knække læsekoden" laves der evaluering af elevernes kunnen inden for det givne emne. Evalueringen laves på grundlag af test, som er en del af materialet.

Vurderinger og test i 0. klasse:

- Ordblinderisikotesten i maj måned

Det kan forældrene gøre:

- Forældrene deltager aktivt i og støtter op om deres barns skolegang. Forældrene bliver først informeret om emnets faglige indhold, hvad vi skal lave, og hvordan de støtter op hjemme. Børnene får derefter en opgave med hjem, som de skal løse sammen med deres forældre (faglige spil, finde rimning el. lign.). Familien skal lave noget fagligt sammen hjemme, og forældrene skal udfylde en tjekseddel, som skal afleveres. Alle tjeksedler samles i elevens mappe.
- **Du er vigtig for dit barns læseudvikling!**
Som forælder har du mulighed for at vække dit barns nysgerrighed, læseglæde og styrke dit barns forudsætninger for at blive god til at læse og skrive. Læsning og skrivning har betydning for, hvordan dit barn klarer sig i skolen og i livet fremover. Når du dagligt læser bøger med dit barn, taler om teksten og leger med skrift i hverdagen, er det med til at udvikle dit barns sprog og kendskab til skriftsproget.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

1. klasse

Læsning i 1. klasse:

Fælles mål:

Det fælles mål for 1. og 2. klasse er, at eleverne styrker deres ordforråd, udvikler læsestrategier, hastighed og læsemængde, så eleverne derved opnår sikkerhed i læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation.

Derfor skal arbejdet med de grundlæggende læsefærdigheder styrkes og udvikles således, at eleverne lærer at benytte sikre, automatiserede afkodningsstrategier og forståelsesstrategier, samt at de kan kommunikere om disse.

Hovedvægten lægges på arbejdet med de elementære læse- og skrivefærdigheder i dansk. Læsning og skrivning betinger hinanden, og skal derfor udvikles i et tæt samspil.

Pejlemærker:

- Bogstaverne (navn, form, lyd)
- Forlyd, Indlyd, Udlyd
- Rimdel
- Analyse (adskillelse) af korte lydrette ord
- Syntese (sammendragning) af enkeltlyde
- Læsning og stavning af korte lydrette ord og nonord på 2-3 bogstaver
- Udvikle ord og begrebsforståelse
- Læse lix 5-10

Faste tiltag i undervisningen i 1. klasse:

- Daglig logbog(af)skrivning
- Vi bygger videre på 0. klasses arbejde med "Klar til at knække læsekoden", ved at bruge bogstavernes "figur" fra Prins Purk, vise håndfonemer, spørge til bogstav-lyd-tegn.
- Der arbejdes med vokaler/konsonanter
- Der arbejdes systematisk med læsestrategier: Tøm billedet, stavelser (prik-og-del)
- Fokus på de 120 ord
- Mange kropslige/praktiske øvelser

Tegn på læring i 1. klasse:

Vi ser tegn på læring når:

- en overvejende del af børnene mestrer lyd-glidning, så læsningen er flydende på LUS-niveau 7-9.
- De fleste læser lydret niveau 2 eller lix 3.
- eleverne korrigerer sig selv under læsning.
- De afkoder automatisk de første 60-100 ord af de mest hyppige, indlært fra Læs100.

Vurderinger og test i 1. klasse:

- Bogstavprøve 1 - Høgrefer
- Ordlæseprøve 1 - Høgrefer
- LUS
- Ordblinderisikotesten – December og maj

Indsatser i 1. klasse:

- Bogstav/lyd-kursus for de elever med røde resultater fra risikotesten i 0. klasse.
- Begyndende ordlæsning for de elever med røde resultater fra risikotesten i december.

Det kan forældrene gøre:

Når du læser med dit barn, støtter du dit barns sproglige udvikling og forudsætninger for læsning.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før I læser** den. I kan for eksempel:

- tale om billedet på bogens forside
- tale om, hvad bogen kan handle om
- bladre i bogen og tale om billederne
- tale om, hvad dit barn allerede ved om det, bogen handler om.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens I læser** den. I kan for eksempel:

- tale om, hvad ord eller vendinger betyder

- tale om, hvad I ser på billederne
- pege på billeder og tekstlæse et afsnit ad gangen og tale om, hvad det handler om
- tale om, hvad I tror, det næste afsnit handler om
- måske kan overskriften på næste afsnit eller billederne hjælpe dit barn til at gætte og fortælle.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **efter I har læst** den. I kan for eksempel:

- tale om, hvad bogen handler om
- se på bogens billeder og tale om indholdet ud fra dem
- tale om ting dit barn genkender fra hverdagen eller andre bøger
- tale om det dit barn synes er mest spændende eller overraskende i bogen
- tale om nye ord og bruge ordene fra bogen i mange andre sammenhænge.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

2. klasse

Læsning i 2. klasse:

Fælles mål:

Det fælles mål for 1. og 2. klasse er, at eleverne styrker deres ordforråd, udvikler læsestrategier, hastighed og læsemængde, så eleverne derved opnår sikkerhed i læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation. Derfor skal arbejdet med de grundlæggende læsefærdigheder styrkes og udvikles således, at eleverne lærer at benytte sikre, automatiserede afkodningsstrategier og forståelsesstrategier, samt, at de kan kommunikere om disse.

Hovedvægten lægges på arbejdet med de elementære læse- og skrivefærdigheder i dansk. Læsning og skrivning betinger hinanden, og skal derfor udvikles i et tæt samspil.

Pejlemærker:

Funktionelt bogstavkendskab

- Læse lydrette og ikke lydrette ord på to stavelser
- Stavelsesdeling i læsning og stavning
- Stavning af lydrette ord/nonord op til flerstavellesord med konsonantklynger
- Stavning af almindelige ikke lydrette ord som fx siger
- Udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billeder
- Formulere sammenhængende tekst i en kendt teksttype
- Læse enkle tekster sikkert
- Læse lix 10-15

Faste tiltag i undervisningen i 2. klasse:

- Daglig læsning - vi går på biblioteket og i skolens samling og læser individuelt på eget læsetrin.
- Vi læser fælles tekster med fokus på oplevelse, indhold og nye/svære ord.
- Vi læser multimodale tekster, og tekster i forskellige genrer: eventyr, gys, faglitteratur (instruerende, berettende, informerende tekster)
- Vi læser på forskellige måder: Makkerlæsning, læsning i små grupper.
- Der læsetrænes hjemme hver dag i ca. 15-20 minutter.
- Skrivning og læsning i tæt forbindelse.

Tegn på læring i 2. klasse:

Vi ser tegn på læring når:

- Eleverne bevæger sig op på de næste LUS-trin.
- Eleverne viser glæde og motivation for læsning.

Vurderinger og test i 2. klasse:

- LUS
- Ordlæseprøve 2 - Hogrefe
- Sætningslæseprøve 1 - Hogrefe
- Tekstlæseprøve 1 – Hogrefe
- Staveprøve 1 – Hogrefe
- Nationale læsetest

Indsatser i 2. klasse:

- Tilpasset læseløft-elever med røde resultater fra risikotest i maj 1. klasse

Det kan forældrene gøre:

Når du læser med dit barn, støtter du dit barns sproglige udvikling og forudsætninger for læsning.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før I læser** den. I kan for eksempel:

- tale om billedet på bogens forside
- tale om, hvad bogen kan handle om
- bladre i bogen og tale om billederne
- tale om, hvad dit barn allerede ved om det, bogen handler om.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens I læser** den. I kan for eksempel:

- tale om, hvad ord eller vendinger betyder
- tale om, hvad I ser på billederne
- pege på billeder og tekstlæse et afsnit ad gangen og tale om, hvad det handler om
- tale om, hvad I tror, det næste afsnit handler om.
- måske kan overskriften på næste afsnit eller billederne hjælpe dit barn til at gætte og fortælle.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **efter I har læst** den. I kan for eksempel:

- tale om, hvad bogen handler om
- se på bogens billeder og tale om indholdet ud fra dem
- tale om ting dit barn genkender fra hverdagen eller andre bøger
- tale om det dit barn synes er mest spændende eller overraskende i bogen
- tale om nye ord og bruge ordene fra bogen i mange andre sammenhænge.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

3. klasse

Læsning i 3. klasse:

Fælles mål:

Det fælles mål for 3. til 6. klasse er, at eleverne gennem undervisningen videreudvikler deres læsning i alle fag i forhold til ordforråd, læsestrategier, hastighed, øget læsemængde og forståelse. Det tilstræbes, at eleverne bliver aktive og effektive læsere af alle typer tekster.

De grundlæggende læsefærdigheder skal fortsat udvikles, men efterhånden som eleverne læser flydende med god forståelse, bliver læsning et redskab, som eleverne anvender og udvikler i læreprocessen i alle skolens boglige fag. Derfor hører den fortsatte læseudvikling ikke kun til i danskfaget, men skal varetages i alle fag. Læsning og skrivning betinger fortsat hinanden og skal udvikles i et tæt samspil.

Pejlemærker:

- Hurtig og sikker læsning med god forståelse
- Gentaget læsning af tekster, der styrker automatisering, hastighed og forståelse
- Anvende strategier for betingede udtalelser fx vokaltrappen til læsning og stavning.
- Anvende udvalgte før-, under- og efter læsestrategier
- Formulere en sammenhængende tekst med en tydelig tekststruktur
- Læse lix 15-20

På mellemtrinnet er det især vigtigt, at elevernes læselyst stimuleres, så elevernes frivillige, selvstændige læsning bliver en vigtig del af deres hverdag.

Faste tiltag i undervisningen i 3. klasse:

- Daglig læsning - vi går på biblioteket og i skolens samling og læser individuelt på eget læsetrin.
- Vi læser fælles tekster med fokus på oplevelse, indhold og nye/svære ord.
- Vi læser multimodale tekster, og tekster i forskellige genrer: eventyr, gyser, faglitteratur (instruerende, berettende, informerende tekster)
- Vi læser på forskellige måder: Makkerlæsning, læsning i små grupper.
- Der læsetrænes hjemme hver dag i ca. 15-20 minutter.
- Skrivning og læsning i tæt forbindelse.

Tegn på læring i 3. klasse:

- Eleverne efterhånden kan stille-læse lette tekster for aldersgruppen.
- Eleverne kan genfortælle det læste
- Eleverne kan løse problemer med at forstå teksten vha. læseforståelsesstrategier
- Eleverne kan skelne mellem fiktion og fakta
- Eleverne kan udtrykke sig skriftligt i små tekster

Vurderinger og test i 3. klasse:

- DVO
- Sætningslæseprøve 2 - Hogrefe
- Tekstlæseprøve 2/3 – Hogrefe
- LUS

Indsatser i 3. klasse:

- VAKS - elever udvælges efter DVO og samlet vurdering
- Tilpasset VAKS/læseløft - for de elever, som ikke er klar til VAKS-kursus

Det kan forældrene gøre:

På mellemtrinnet handler det om at blive mere sikker og flydende i sin læsning. Barnet skal læse meget, og det skal læse længere og forskellige slags tekster.

Derudover skal barnet blive mere bevidst om egen forståelse og eget udbytte af teksten. Når dit barn stiller spørgsmål til teksten før, under og efter læsningen og kommer med bud på svar, lærer det at forholde sig til indholdet og forståelsen af det læste.

Når dit barn læser, kan det anvende spørgsmålene på bogmærket "Sådan kan du læse". Du kan støtte dit barn i at stille spørgsmål til teksten

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis du stiller spørgsmål til det læste, **efter I har læst** den.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

4. klasse

Læsning i 4. klasse:

Fælles mål:

Det fælles mål for 3. til 6. klasse er, at eleverne gennem undervisningen videreudvikler deres læsning i alle fag i forhold til ordforråd, læsestrategier, hastighed, øget læsemængde og forståelse. Det tilstræbes, at eleverne bliver aktive og effektive læsere af alle typer tekster.

De grundlæggende læsefærdigheder skal fortsat udvikles, men efterhånden som eleverne læser flydende med god forståelse, bliver læsning et redskab, som eleverne anvender og udvikler i læreprocessen i alle skolens boglige fag. Derfor hører den fortsatte læseudvikling ikke kun til i danskfaget, men skal varetages i alle fag. Læsning og skrivning betinger fortsat hinanden og skal udvikles i et tæt samspil.

Pejlemærker:

- Hurtig og sikker læsning med god forståelse
- Anvende strategier for betingede udtalelser fx vokaltrappen
- Anvende læseforståelsesstrategier der passer til formålet
- Udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede
- Anvende et fagspecifikt sprog i fagene
- Læse multimodale tekster med henblik på faglig viden
- Formulere en sammenhængende tekst med en tydelig tekststruktur
- Læse lix 20-25

På mellemtrinnet er det især vigtigt, at elevernes læselyst stimuleres, så elevernes frivillige, selvstændige læsning bliver en vigtig del af deres hverdag.

Faste tiltag i undervisningen i 4. klasse:

- daglig læsning - eleverne læser individuelt på eget læsetrin.
- biblioteket en time ugentligt
- fælles romanlæsning - litteraturarbejde
- genrelæsning
- skrivning og læsning i tæt forbindelse.

Tegn på læring i 4. klasse:

- Eleverne læser alderssvarende tekster hurtigt og sikkert, og med god forståelse
- Eleverne er i stand til at referere en læst tekst
- Eleverne kan udfylde "tomme pladser" i en tekst
- Eleverne kan skelne mellem fiktion og fakta
- Eleverne kan udtrykke sig skriftligt i længere tekster

Vurderinger og test i 4. klasse:

- Staveprøve 2 - Hogrefe
- Tekstlæseprøve 4 – Hogrefe
- Nationale test i læsning
- Evt. ordblindetest
- LUS

Indsatser i 4. klasse:

- VAKS - fortsat fra 3. klasse
- Ord og sætningslæsning/stavning - kursus

Det kan forældrene gøre:

På mellemtrinnet handler det om at blive mere sikker og flydende i sin læsning. Barnet skal læse meget, og det skal læse længere og forskellige slags tekster.

Derudover skal barnet blive mere bevidst om egen forståelse og eget udbytte af teksten. Når dit barn stiller spørgsmål til teksten før, under og efter læsningen og kommer med bud på svar, lærer det at forholde sig til indholdet og forståelsen af det læste.

Når dit barn læser, kan det anvende spørgsmålene på bogmærket "Sådan kan du læse". Du kan støtte dit barn i at stille spørgsmål til teksten

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis du stiller spørgsmål til det læste, **efter I har læst** den.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

5. klasse

Læsning i 5. klasse:

Fælles mål:

Det fælles mål for 3. til 6. klasse er, at eleverne gennem undervisningen videreudvikler deres læsning i alle fag i forhold til ordforråd, læsestrategier, hastighed, øget læsemængde og forståelse. Det tilstræbes, at eleverne bliver aktive og effektive læsere af alle typer tekster.

De grundlæggende læsefærdigheder skal fortsat udvikles, men efterhånden som eleverne læser flydende med god forståelse, bliver læsning et redskab, som eleverne anvender og udvikler i læreprocessen i alle skolens boglige fag. Derfor hører den fortsatte læseudvikling ikke kun til i danskfaget, men skal varetages i alle fag. Læsning og skrivning betinger fortsat hinanden og skal udvikles i et tæt samspil.

Pejlemærker:

- Hurtig og sikker læsning med god forståelse
- Gengive hovedindholdet af fagtekster
- Anvende et fagspecifikt sprog i fagene
- Læse ord ved umiddelbar genkendelse af orddele (morfemer)
- Anvende forskellige læseforståelsesstrategier
- Anvende forskellige læseteknikker
- Formulere en sammenhængende tekst med en tydelig tekststruktur
- Formulere sig i et sprog der passer til genren
- Læse lix 25-30

På mellemtrinnet er det især vigtigt, at elevernes læselyst stimuleres, så elevernes frivillige, selvstændige læsning bliver en vigtig del af deres hverdag.

Faste tiltag i undervisningen i 5. klasse:

- daglig læsning - eleverne læser individuelt på eget læsetrin.
- biblioteket en time ugentligt
- fælles romanlæsning og genrelæsning
- skrivning og læsning i tæt forbindelse, hvor og eleverne skal vænnes til at iagttage tekststrukturer og genretræk og reproducere dem i egne tekster
- eleverne lære at analysere og forstå stadig mere komplekse tekster.
- elevernes fortsatte arbejde med udvikling af ordforråd og begreber. Læsning og skrivning udvikles i et fortsat samspil.

Tegn på læring i 5. klasse:

- Eleverne læser alderssvarende tekster hurtigt og sikkert, og med god forståelse
- Eleverne er i stand til at anvende afkodningsstrategier, når de møder ord, de ikke kender. Et eksempel på en afkodningsstrategi kan være stavelsesdeling eller morfemgenkendelse.
- Eleverne er i stand til og kan anvende forskellige hukommelsesstrategier.
- Eleverne kan udfylde "tomme pladser" i en tekst
- Eleverne kan udlede hovedindholdet og delemner i en tekst.
- Kan finde argumenter for og imod i argumenterende tekst
- Eleverne kan udtrykke sig skriftligt i længere genre-bestemte tekster.

Vurderinger og test i 5. klasse:

- Tekstlæseprøve 5/6 – Hogrefe
- Evt. ordblindetest
- LUS

Indsatser i 5. klasse:

- Tilpasset læseløft til de elever, som ikke endnu har opnået automatiseret læsning

Det kan forældrene gøre:

På mellemtrinet handler det om at blive mere sikker og flydende i sin læsning. Barnet skal læse meget, og det skal læse længere og forskellige slags tekster.

Derudover skal barnet blive mere bevidst om egen forståelse og eget udbytte af teksten. Når dit barn stiller spørgsmål til teksten før, under og efter læsningen og kommer med bud på svar, lærer det at forholde sig til indholdet og forståelsen af det læste.

Når dit barn læser, kan det anvende spørgsmålene på bogmærket "Sådan kan du læse". Du kan støtte dit barn i at stille spørgsmål til teksten

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis du stiller spørgsmål til det læste, **efter I har læst** den.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

6. klasse

Læsning i 6. klasse:

Fælles mål:

Det fælles mål for 3. til 6. klasse er, at eleverne gennem undervisningen videreudvikler deres læsning i alle fag i forhold til ordforråd, læsestrategier, hastighed, øget læsemængde og forståelse. Det tilstræbes, at eleverne bliver aktive og effektive læsere af alle typer tekster.

De grundlæggende læsefærdigheder skal fortsat udvikles, men efterhånden som eleverne læser flydende med god forståelse, bliver læsning et redskab, som eleverne anvender og udvikler i læreprocessen i alle skolens boglige fag. Derfor hører den fortsatte læseudvikling ikke kun til i danskfaget, men skal varetages i alle fag. Læsning og skrivning betinger fortsat hinanden og skal udvikles i et tæt samspil.

Pejlemærker:

- Hurtig og sikker læsning med god forståelse
- Opdage egne forståelsesproblemer og anvende relevante strategier til at afhjælpe dem og få overblik over teksten
- Udlede dele af ords betydning fra konteksten (morfemer)
- Anvende et fagspecifikt sprog i fagene
- Anvende grafiske modeller til at få overblik over teksten
- Anvende forskellige læseteknikker tilpasset formålet med læsningen
- Formulere en sammenhængende tekst med et sprog der passer til genren
- Viden om fagteksters struktur
- Læse lix 30-35

På mellemtrinnet er det især vigtigt, at elevernes læselyst stimuleres, så elevernes frivillige, selvstændige læsning bliver en vigtig del af deres hverdag.

Faste tiltag i undervisningen i 6. klasse:

- daglig læsning - eleverne læser individuelt på eget læsetrin.
- biblioteket en time ugentligt
- fælles romanlæsning og genrelæsning
- skrivning og læsning i tæt forbindelse, hvor og eleverne skal vænnes til at iagttage tekststrukturer og genretræk og reproducere dem i egne tekster
- eleverne lære at analysere og forstå stadig mere komplekse tekster.

Tegn på læring i 6. klasse:

- Eleverne læser alderssvarende tekster hurtigt og sikkert, og med god forståelse
- Eleverne er i stand til at anvende afkodningsstrategier, når de møder ord, de ikke kender. Et eksempel på en afkodningsstrategi kan være stavelsesdeling eller morfemgenkendelse.
- Eleverne er i stand til og kan anvende forskellige hukommelsesstrategier.
- Eleverne kan udfylde "tomme pladser" i en tekst
- Eleverne kan udlede hovedindholdet og delemner i en tekst.
- Kan finde argumenter for og imod i argumenterende tekst
- Eleverne kan udtrykke sig skriftligt i længere genre-bestemte tekster.

Vurderinger og test i 6. klasse:

- Tekstlæseprøve 6/7 – Hogrefe
- Nationale test i læsning
- Evt. ordblindedtest
- LUS

Indsatser i 6. klasse:

- Tilpasset læseløft til de elever, som ikke endnu har opnået automatiseret læsning

Det kan forældrene gøre:

På mellemtrinnet handler det om at blive mere sikker og flydende i sin læsning. Barnet skal læse meget, og det skal læse længere og forskellige slags tekster.

Derudover skal barnet blive mere bevidst om egen forståelse og eget udbytte af teksten. Når dit barn stiller spørgsmål til teksten før, under og efter læsningen og kommer med bud på svar, lærer det at forholde sig til indholdet og forståelsen af det læste.

Når dit barn læser, kan det anvende spørgsmålene på bogmærket "Sådan kan du læse". Du kan støtte dit barn i at stille spørgsmål til teksten

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis du stiller spørgsmål til det læste, **efter I har læst** den.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

7. klasse

Læsning i 7. klasse:

Fælles mål:

Eleverne skal kunne genkende, fortolke og reproducere de forskellige genrer, både når de læser og skriver. De skal have et fagligt begrebsapparat til at karakterisere, sammenligne, reflektere over og diskutere sprog og tekster i faglige og æstetiske tekster. Målet er, at eleverne skal udvikle en analytisk, fortolkende og kritisk bevidsthed over for tekster. I undervisningen skal der fortsat arbejdes med at fastholde og udbygge læselyst og læsevaner. Eleverne skal endvidere udvikle kommunikative kompetencer og tilegne sig et varieret og sikkert ord- og begrebsforråd. Færdigheder i at læse, skrive og stave konsolideres. Eleverne skal blive i stand til at læse mere og mere omfangsrige tekster, og de skal kunne fremstille større multimodale tekster.

Pejlemærker:

- Hurtig og sikker læsning med god forståelse
- Sammenfatte informationer fra forskellige dele af teksten
- Anvende et fagspecifikt sprog i fagene
- Anvende grafiske modeller
- Skrive i forskellige genrer med et sprog, der passer til konteksten
- Anvende forskellige læseforståelsesstrategier
- Anvende forskellige læseteknikker
- Formulere en sammenhængende tekst med en tydelig tekststruktur
- Formulere sig i et sprog, der passer til genren
- Stille spørgsmål til tekstens indhold
- Læse lix 35-40

I udskolingen er det vigtigt, at elevernes læselyst fortsat stimuleres, så elevernes frivillige, selvstændige læsning er en vigtig del af deres hverdag.

Faste tiltag i undervisningen i 7. klasse:

- daglig læsning - eleverne læser individuelt på eget læsetrin.
- biblioteket en time ugentligt
- fælles romanlæsning og genrelæsning
- skrivning og læsning i tæt forbindelse, hvor og eleverne skal vænnes til at iagttage tekststrukturer og genretræk og reproducere dem i egne tekster
- eleverne lærer at analysere og forstå stadig mere komplekse tekster.

- elevernes fortsatte arbejde med udvikling af ordforråd og begreber. Læsning og skrivning udvikles i et fortsat samspil.
- Læseprøver - hvor eleven skal bruge forskellige læsestrategier for at klare opgaverne.
- Anvendelse af "Bookbites", der er med til at motivere eleverne til læsning, og ligeledes synliggøre læsningens omfang for eleven, forældre og lærere.

Tegn på læring i 7. klasse:

- Eleverne læser alderssvarende tekster hurtigt og sikkert, og med god forståelse
- Eleverne er i stand til at anvende afkodningsstrategier, når de møder ord, de ikke kender. Et eksempel på en afkodningsstrategi kan være stavelsesdeling eller morfemgenkendelse.
- Eleverne er i stand til og kan anvende forskellige hukommelsesstrategier.
- Eleverne kan udfylde "tomme pladser" i en tekst
- Eleverne kan udlede hovedindholdet og delemner i en tekst.
- Kan finde argumenter for og imod i argumenterende tekst
- Eleverne kan udtrykke sig skriftligt i længere genre-bestemte tekster.

Vurderinger og test i 7. klasse:

- Tekstlæseprøve 5/6 – Hogrefe
- Evt. ordblindetest
- LUS
- Læseprøver

Indsatser i 7. klasse:

- Tilpasset læseløft til de elever, som ikke endnu har opnået automatiseret læsning

Det kan forældrene gøre:

I udskolingen handler det om at blive ved at øve sig dagligt, så eleven bliver sikker og flydende i sin læsning. Barnet skal læse meget, og det skal læse længere og forskellige slags tekster. (Helst 20-30 min hjemme - hver dag)

Derudover skal barnet blive mere bevidst om egen forståelse og eget udbytte af teksten. Når dit barn stiller spørgsmål til teksten før, under og efter læsningen og kommer med bud på svar, lærer det at forholde sig til indholdet og forståelsen af det læste.

Når dit barn læser, kan det anvende spørgsmålene på bogmærket "Sådan kan du læse". Du kan støtte dit barn i at stille spørgsmål til teksten

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis du stiller spørgsmål til det læste, **efter I har læst** den.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

8. og 9. klasse

Læsning i 8. og 9. klasse:

Fælles mål:

Eleverne skal kunne genkende, fortolke og reproducere de forskellige genrer, både når de læser og skriver. De skal have et fagligt begrebsapparat til at karakterisere, sammenligne, reflektere over og diskutere sprog og tekster i faglige og æstetiske tekster. Målet er, at eleverne skal udvikle en analytisk, fortolkende og kritisk bevidsthed over for tekster. I undervisningen skal der fortsat arbejdes med at fastholde og udbygge læselyst og læsevaner. Eleverne skal endvidere udvikle kommunikative kompetencer og tilegne sig et varieret og sikkert ord- og begrebsforråd. Færdigheder i at læse, skrive og stave konsolideres. Eleverne skal blive i stand til at læse mere og mere omfangsrige tekster, og de skal kunne fremstille større multimodale tekster.

Pejlemærker:

- Anvender læsning i alle skolens fag og i fritiden
- Kan analysere en litterær tekst for dens brug af billedsprog og kan forklare virkningen af et ordvalg
- Kan udvælge relevante søgeord i forhold til et søgeformål
- Kan navigere på en hjemmeside og i bøger ud fra et søgeformål og ved tillærte teknikker
- Kan identificere en multimodal teksts opbygning og forklare sammenhængen mellem de forskellige modaliteter i en fysisk bog og på en hjemmeside
- Kender læseruten i en multimodal tekst på baggrund af et læseformål
- Kan kildekritisk vurdere tekstens afsender og målgruppe
- Læse lix 40-50

I udskoling er det vigtigt, at elevernes læselyst fortsat stimuleres, så elevernes frivillige, selvstændige læsning er en vigtig del af deres hverdag.

Faste tiltag i undervisningen i 8. og 9. klasse:

- daglig læsning - eleverne læser individuelt på eget læsetrin.
- biblioteket en time ugentligt
- fælles romanlæsning og genrelæsning
- skrivning og læsning i tæt forbindelse, hvor og eleverne skal vænnes til at iagttage tekststrukturer og genretræk og reproducere dem i egne tekster
- eleverne lærer at analysere og forstå stadig mere komplekse tekster.
- elevernes fortsatte arbejde med udvikling af ordforråd og begreber. Læsning og skrivning udvikles i et fortsat samspil.
- Læseprøver - hvor eleven skal bruge forskellige læsestrategier for at klare opgaverne.

- Anvendelse af "Bookbites", der er med til at motivere eleverne til læsning, og ligeledes synliggøre læsningens omfang for eleven, forældre og lærere.

Tegn på læring i 8. og 9. klasse:

- Eleverne læser alderssvarende tekster hurtigt og sikkert, og med god forståelse
- Eleverne er i stand til at anvende afkodningsstrategier, når de møder ord, de ikke kender. Et eksempel på en afkodningsstrategi kan være stavelsesdeling eller morfemgenkendelse.
- Eleverne er i stand til og kan anvende forskellige hukommelsesstrategier.
- Eleverne kan udfylde "tomme pladser" i en tekst
- Eleverne kan udlede hovedindholdet og delemner i en tekst.
- Kan finde argumenter for og imod i argumenterende tekst
- Eleverne kan udtrykke sig skriftligt i længere genre-bestemte tekster.

Vurderinger og test i 8. og 9. klasse:

- Tekstlæseprøve 5/6 – Hogrefe
- Evt. ordblindetest
- LUS
- Læseprøver

Indsatser i 8. og 9. klasse:

- Tilpasset læseløft til de elever, som ikke endnu har opnået automatiseret læsning

Det kan forældrene gøre:

I udskolingen handler det om at blive ved at øve sig dagligt, så eleven bliver sikker og flydende i sin læsning. Barnet skal læse meget, og det skal læse længere og forskellige slags tekster. (Helst 20-30 min hjemme - hver dag)

Derudover skal barnet blive mere bevidst om egen forståelse og eget udbytte af teksten. Når dit barn stiller spørgsmål til teksten før, under og efter læsningen og kommer med bud på svar, lærer det at forholde sig til indholdet og forståelsen af det læste.

Når dit barn læser, kan det anvende spørgsmålene på bogmærket "Sådan kan du læse". Du kan støtte dit barn i at stille spørgsmål til teksten

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om bogen, **før barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis I taler om indholdet, **mens barnet/I læser** den.

Du hjælper dit barn med at forstå teksten, hvis du stiller spørgsmål til det læste, **efter I har læst** den.

Læsehandleplan – Vrå undervisningssted

Oktober 2022

Læsning i fagene

Faglig læsning er tilegnelse af viden gennem læsning af tekster i faget. Faglig læsning handler ikke om at lære eleverne at læse, men om at give dem erfaring med at læse fagtekster og styrke deres faglige viden. "Faglig læsning skal styrke elevens bevidsthed om sig selv som selvstændig læser og tydeliggøre den nødvendige tænkning i læsearbejdet.

Hvordan kan faglig læsning vedkomme læreren i samfundsfag, matematik, naturvidenskab og historie?

Det er ikke kun dansklærerens opgave at lære eleverne at læse, det er alle faglæreres opgave i hvert eneste fag at implementere og knytte an til den viden, eleverne får i dansk om tekster, genrer, sprog, læsning og skrivning.

Faglæreren er fageksperten og skal træne og udbygge kursisternes kompetencer i faglig læsning og dermed hjælpe kursisten til at forstå fagets specielle tekster og fagterminologi.

Eleverne kommer igennem deres skolegang til at stifte bekendtskab med en lang række fag. Hvert enkelt fag stiller krav til eleverne om at arbejde hen imod opnåelsen af et formål og en række mål, der er forskellige fra fag til fag.

Fagenes tekstuniverser er bestemt også forskellige. Det kommer tydeligt til udtryk, når der skelnes mellem de humanistiske fag og de naturvidenskabelige fag. Derfor stiller disse to grupper af fag også forskellige krav til elevernes læsefærdigheder.

For mange elever stiller de naturvidenskabelige fag de største krav til deres læsefærdigheder. Det kan der være mange årsager til. De humanistiske fags tekster minder måske mere om skønlitterære tekster, og derfor føler mange elever sig mere "hjemme" i disse fags tekster. De naturvidenskabelige fag præsenterer ligeledes eleverne for en som oftest ny og ukendt begrebsverden, der udfordrer læseforståelsen.

I forberedelsen af undervisningen vælges tekster til elevernes faglige læsning (læse sig til viden).

Formålet med undervisningen i den faglige læsning er:

- at tydeliggøre læseformålet for eleverne i den konkrete tekst.
- at tydeliggøre for eleverne, hvordan tekstens informationer spiller sammen med din anden undervisning og andre tekster i emnet, klassen arbejder med.
- at give redskaber til arbejdet med teksten i forhold til fx. svære fagord, abstrakt faglig fremstilling, skemaer, diagrammer etc.
- at lære strategier og redskaber, som kan anvendes til at fastholde fokus undervejs i læsningen.

